Працоўнае навучанне. Абслуговая праца

(колькасць гадзін на год — 35/35, на тыдзень — 1/1;
у лічніку — для ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі, што не маюць вучэбна-вопытнага ўчастка;
у назоўніку — для тых, што маюць вучэбна-вопытны ўчастак)

Сталярова, С. І. Працоўнае навучанне. Абслуговая праца : вучэб. дапам. для 8-га кл. агульнаадукац. устаноў з беларус. мовай навучання / С. І. Сталярова, Н. А. Юрчанка ; пер. з рус. мовы М. М. Шавыркінай. — Мінск : Адукацыя і выхаванне, 2009.

1

№ урока і дата правядзення	Тэма, план вывучэння новага матэрыялу	Кол-ць гадзін	Мэты вывучэння тэмы	Змест практычных работ вучняў	Матэрыял вучэбнага дапаможніка
1	2	3	4	5	6
ІНВАРЫЯНТНЫ КАМПАНЕНТ					
І. Асновы гатавання ежы 7/7					
1/1	**Састаў харчовых прадуктаў.** Агульныя звесткі пра правілы арганізацыі культуры працы пры гатаванні ежы, каларыйнасць прадуктаў харчавання. *Паняцце* пра разлік каларыйнасці	1/1	Вучні павінны ведаць: *на ўзроўні ўяўлення*: агульныя звесткі пра каларыйнасць прадуктаў харчавання; *на ўзроўні разумення*: правілы разліку каларыйнасці; *паняцці*: калорыя, каларыйнасць. Вучні павінны ўмець: складаць меню на дзень з улікам каларыйнасці ежы	Скласці меню на дзень з улікам каларыйнасці ежы	§ 1, 2

2

Працяг

1	2	3	4	5	6
2/2	**Віды прыёму гасцей.** Агульныя звесткі пра характэрныя асаблівасці відаў прыёму гасцей (шведскі стол, барбекю і інш.). Асаблівасці сервіроўкі стала (на выбар)	1/1	Вучні павінны ведаць: *на ўзроўні ўяўлення*: агульныя звесткі пра характэрныя асаблівасці відаў прыёму гасцей (шведскі стол, барбекю і інш.); *на ўзроўні разумення*: правілы выканання сервіроўкі стала з улікам выбранага віду прыёму гасцей. Вучні павінны ўмець: сервіраваць стол з улікам выбранага віду прыёму гасцей	Сервіроўка стала (шведскага і інш.)	§ 3
3/3	**Вострыя прыправы і спецыі.** Агульныя звесткі пра асартымент і асаблівасці прымянення вострых прыпраў і спецый у харчаванні чалавека. Правільнае выкарыстанне вострых прыпраў і спецый пры гатаванні страў	1/1	Вучні павінны ведаць: *на ўзроўні ўяўлення*: агульныя звесткі пра асаблівасці прымянення вострых прыпраў і спецый; *на ўзроўні разумення*: прымяненне вострых прыпраў і спецый пры гатаванні страў; *паняцці*: вострыя прыправы, спецыі. Вучні павінны ўмець: выкарыстоўваць асартымент вострых прыпраў і спецый пры гатаванні страў	Вывучэнне асартыменту вострых прыпраў і спецый	§ 4
4/4	**Рыба ў харчаванні чалавека.** Агульныя звесткі пра пажыўную каштоўнасць і значэнне	1/1	Вучні павінны ведаць: *на ўзроўні ўяўлення*: звесткі пра пажыўную каштоўнасць і зна-	Гатаванне халодных страў, закусак з рыбы	§ 5—7, 10

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2018 www.adu.by
© ТДА «Аверсэв», 2018 www.aversev.by

Працяг

1	2	3	4	5	6
	рыбы і нярыбных прадуктаў мора ў харчаванні чалавека, спосабы вызначэння якасці рыбы і нярыбных прадуктаў мора, кансерваванне і віды маркіроўкі кансерваў. Першасная апрацоўка рыбы. Халодныя стравы і закускі. Тэхналогія іх гатавання. Патрабаванні да якасці. Афармленне гатовых страў. Правілы падачы		чэнне рыбы і нярыбных прадуктаў мора ў харчаванні чалавека, спосабы вызначэння якасці рыбы і нярыбных прадуктаў мора, кансерваванне і віды маркіроўкі кансерваў; *на ўзроўні разумення*: прыёмы першаснай апрацоўкі рыбы, халодныя стравы і закускі з рыбы, тэхналогію іх гатавання, правілы бяспечных паводзін пры гатаванні халодных страў і закусак з рыбы; *паняцці*: халодныя стравы і закускі, нярыбныя прадукты мора. Вучні павінны ўмець: гатаваць халодныя стравы або закускі, вызначаць якасць прыгатаваных страў, афармляць і падаваць гатовыя стравы; карыстацца посудам, інструментамі, прыстасаваннямі, бытавымі электрапрыборамі, неабходнымі для апрацоўкі прадуктаў пры гатаванні страў		
5—6/ 5—6	**Цеплавая апрацоўка рыбы, яе прызначэнне.** Агульныя звесткі пра паўфабрыкаты з рыбы, умовы і тэр-	2/2	Вучні павінны ведаць: *на ўзроўні ўяўлення*: агульныя звесткі пра паўфабрыкаты з рыбы, віды цеплавой апрацоўкі рыбы;	Гатаванне страў з рыбы	§ 8, 9

Працяг

1	2	3	4	5	6
	міны захоўвання. Агульныя звесткі пра віды цеплавой апрацоўкі рыбы (варка, запяканне, смажанне, тушэнне). Стравы з рыбы, тэхналогія гатавання. Патрабаванні да якасці. Афармленне гатовых страў. Правілы падачы		*на ўзроўні разумення*: віды цеплавой апрацоўкі рыбы, правілы бяспечных паводзін пры выкананні цеплавой апрацоўкі рыбы. Вучні павінны ўмець: гатаваць першыя і другія стравы з рыбы, вызначаць якасць прыгатаваных страў, афармляць і падаваць гатовыя стравы; карыстацца посудам, інструментамі, прыстасаваннямі, бытавымі электрапрыборамі, неабходнымі для апрацоўкі прадуктаў пры гатаванні страў		
7/7	**Беларуская нацыянальная кухня.** Асаблівасці гатавання страў беларускай нацыянальнай кухні, звязаныя са святамі каляндарнага цыкла. Патрабаванні да якасці. Правілы афармлення і падачы гатовых страў	1/1	Вучні павінны ведаць: *на ўзроўні ўяўлення*: агульныя звесткі пра спосабы і прыёмы гатавання страў беларускай нацыянальнай кухні, звязаныя са святамі каляндарнага цыкла; *на ўзроўні разумення*: асаблівасці гатавання страў беларускай нацыянальнай кухні, правілы бяспечных паводзін пры гатаванні страў беларускай нацыянальнай кухні.	Гатаванне страў беларускай нацыянальнай кухні да свята	§ 11

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2018 www.adu.by
© ТДА «Аверсэв», 2018 www.aversev.by

Працяг

1	2	3	4	5	6
			<u>Вучні павінны ўмець</u>: гатаваць стравы беларускай нацыянальнай кухні, вызначаць якасць прыгатаваных страў, афармляць і падаваць гатовыя стравы; карыстацца посудам, інструментамі, прыстасаваннямі, бытавымі электрапрыборамі, неабходнымі для апрацоўкі прадуктаў пры гатаванні страў		
	<u>Вучні павінны валодаць</u>: бяспечнымі прыёмамі гатавання ежы, навыкамі гатавання страў па гатовых рэцэптах; навыкамі сервіроўкі стала, афармлення прыгатаваных страў; навыкамі знаходжання неабходнай інфармацыі ў розных крыніцах				
II. Асновы стварэння швейных вырабаў 17/15					
8/8	**Хімічныя валокны.** Агульныя звесткі пра хімічныя валокны і іх уласцівасці, атрыманне тканін з хімічных валокнаў, асартымент штучных і сінтэтычных тканін, што выкарыстоўваюцца пры стварэнні швейных вырабаў	1/1	<u>Вучні павінны ведаць</u>: *на ўзроўні ўяўлення*: агульныя звесткі пра хімічныя валокны і іх уласцівасці, атрыманне тканін з хімічных валокнаў, асартымент штучных і сінтэтычных тканін, што выкарыстоўваюцца пры стварэнні швейных вырабаў; *на ўзроўні разумення*: уласцівасці штучных і сінтэтычных тканін, правілы бяспечных паводзін пры апрацоўцы матэрыялаў;	Вызначэнне ўласцівасцей штучных і сінтэтычных тканін	§ 12

Працяг

1	2	3	4	5	6
			паняцце: хімічныя валокны. <u>Вучні павінны ўмець</u>: распазнаваць штучныя і сінтэтычныя тканіны па знешнім выглядзе і вызначаць іх уласцівасці		
9/9	**Выбар фасону і мадэлі швейнага вырабу.** Паняцце пра фасон і мадэль. Агульныя звесткі пра фактары, якія ўплываюць на выбар фасону і мадэлі швейнага вырабу, падбор колеравай гамы	1/1	<u>Вучні павінны ведаць</u>: *на ўзроўні ўяўлення*: агульныя звесткі пра фактары, якія ўплываюць на выбар фасону і мадэлі швейнага вырабу; *на ўзроўні разумення*: правілы выбару фасону і мадэлі швейнага вырабу, падбору колеравай гамы; *паняцці*: фасон, мадэль. <u>Вучні павінны ўмець</u>: вызначаць фасон, выбіраць мадэлі швейнага вырабу, падбіраць колеравую гаму	Выбар мадэлі швейнага вырабу і падбор колеравай гамы	§ 13
10/10	**Выбар і стварэнне эскіза швейнага вырабу.** Агульныя звесткі пра тэхнічны рысунак швейнага вырабу	1/1	<u>Вучні павінны ведаць</u>: *на ўзроўні ўяўлення*: агульныя звесткі пра тэхнічны рысунак; *на ўзроўні разумення*: асаблівасці падбору асноўных і аздобных матэрыялаў; *паняцце*: тэхнічны рысунак. <u>Вучні павінны ўмець</u>: распрацоўваць тэхнічны рысунак, падбіраць матэрыялы і від аздаблення	Распрацоўка тэхнічнага рысунка швейнага вырабу з улікам фактараў, якія ўплываюць на выбар фасону мадэлі. Падбор матэрыялаў, выбар віду аздаблення	§ 14

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2018 www.adu.by
© ТДА «Аверсэв», 2018 www.aversev.by

Працяг

1	2	3	4	5	6
11/11	**Вызначэнне памераў швейнага вырабу.** Агульныя звесткі пра меркі і дабаўленне, неабходныя для пабудовы чарцяжа, іх умоўныя абазначэнні, правілы выканання вымярэнняў (зняцця мерак)	1/1	Вучні павінны ведаць: *на ўзроўні ўяўлення*: агульныя звесткі пра меркі і дабаўленне, неабходныя для пабудовы чарцяжа, іх умоўныя абазначэнні; *на ўзроўні разумення*: правілы выканання вымярэнняў (зняцця мерак), умоўнае абазначэнне вымярэнняў (мерак), выбар дабаўлення. Вучні павінны ўмець: выконваць вымярэнні параметраў швейнага вырабу, запісваць вынікі	Зняцце мерак для пабудовы чарцяжа швейнага вырабу	§ 15
12/12	**Пабудова чарцяжа швейнага вырабу.** Агульныя звесткі пра асаблівасці пабудовы чарцяжа швейнага вырабу на адной канструктыўнай аснове, памеры, афармленне і чытанне чарцяжа	1/1	Вучні павінны ведаць: *на ўзроўні ўяўлення*: агульныя звесткі пра асаблівасці пабудовы чарцяжа; *на ўзроўні разумення*: правілы бяспечных паводзін пры карыстанні чарцёжнымі інструментамі. Вучні павінны ўмець: выконваць чарцёж швейнага вырабу	Пабудова чарцяжа швейнага вырабу	§ 16
13/13	**Мадэляванне швейнага вырабу.** Агульныя звесткі пра спосабы	1/1	Вучні павінны ведаць: *на ўзроўні ўяўлення*: агульныя звесткі пра спосабы мадэляван-	Выкананне мадэлявання, стварэнне выкрайкі, разлік колька-	§ 17

Працяг

1	2	3	4	5	6
	мадэлявання (унясенне змяненняў і карэкціроўка выкрайкі па шырыні)		ня (унясенне змяненняў і карэкціроўка выкрайкі па шырыні); *на ўзроўні разумення*: асаблівасці унясення змяненняў і карэкціроўкі выкрайкі па шырыні. Вучні павінны ўмець: рабіць выкрайку, разлічваць колькасць тканіны, неабходнай для стварэння швейнага вырабу	сці тканіны на стварэнне швейнага вырабу	
14/14	**Раскрой тканіны.** Агульныя звесткі пра тэхналагічную паслядоўнасць стварэння швейнага вырабу з улікам тэхналагічных уласцівасцей тканіны. Паслядоўнасць раскрою	1/1	Вучні павінны ведаць: *на ўзроўні ўяўлення*: агульныя звесткі пра тэхналагічную паслядоўнасць стварэння швейнага вырабу з улікам тэхналагічных уласцівасцей тканіны; *на ўзроўні разумення*: паслядоўнасць раскрою тканіны. Вучні павінны ўмець: падрыхтаваць тканіну і выконваць яе раскрой, эканомна выкарыстоўваць матэрыялы	Падрыхтоўка тканіны і яе раскрой	§ 18
15/15	**Прызначэнне і прыёмы выканання машынных швоў.** Агульныя звесткі пра прызначэнне і прымяненне злучальных машынных швоў (двайнога, запашыўнага), паслядоўнасць іх выканання	1/1	Вучні павінны ведаць: *на ўзроўні ўяўлення*: агульныя звесткі пра прызначэнне і прымяненне двайнога і запашыўнага швоў; *на ўзроўні разумення*: паслядоўнасць выканання двайнога і за-	Выкананне ўзораў машынных швоў (двайнога, запашыўнага)	§ 18

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2018 www.adu.by
© ТДА «Аверсэў», 2018 www.aversev.by

Працяг

1	2	3	4	5	6
			пашыўнага швоў, правілы бяспечных паводзін пры выкананні ўзораў машынных швоў. <u>Вучні павінны ўмець</u>: выконваць узоры машынных швоў (двайнога і запашыўнага)		
16/16	**Прыстасаванні малой механізацыі.** Агульныя звесткі пра класіфікацыю здымных прыстасаванняў малой механізацыі бытавой швейнай машыны (па прызначэнні), іх наладжванне і прынцыпы дзеяння, класіфікацыю засцежак-маланак (па выглядзе, прызначэнні, тэхналогіі злучэння з вырабам). Правілы бяспечных паводзін	1/1	<u>Вучні павінны ведаць</u>: *на ўзроўні ўяўлення*: агульныя звесткі пра класіфікацыю прыстасаванняў малой механізацыі (па прызначэнні), віды засцежак-маланак (па знешнім выглядзе, прызначэнні, тэхналогіі злучэння з вырабам); *на ўзроўні разумення*: правілы наладжвання прыстасаванняў малой механізацыі, паслядоўнасць ушывання тасьмы «маланка», правілы бяспечных паводзін пры выкананні работ. <u>Вучні павінны ўмець</u>: выбіраць і наладжваць прыстасаванні малой механізацыі да швейнай машыны і выконваць тэхналагічныя аперацыі з іх дапамогай; распазнаваць, ушываць тасьму «маланка»	Наладжванне прыстасаванняў малой механізацыі і выкананне тэхналагічных аперацый з іх дапамогай (ушыванне тасьмы «маланка» і інш.)	§ 19, 21

Працяг

1	2	3	4	5	6
17—22/ 17—20	**Тэхналогія стварэння швейнага вырабу.** Падрыхтоўка дэталей крою да апрацоўкі. Апрацоўка і аздабленне вырабу з улікам тэхналагічных уласцівасцей тканіны	6/4	<u>Вучні павінны ведаць</u>: *на ўзроўні ўяўлення*: агульныя звесткі пра тэхналогію стварэння швейнага вырабу; *на ўзроўні разумення*: асаблівасці павузлавой апрацоўкі, зборкі і аздаблення вырабу, правілы бяспечных паводзін пры стварэнні швейнага вырабу. <u>Вучні павінны ўмець</u>: ствараць швейны выраб	Стварэнне швейнага вырабу	§ 22—26
23/21	**Канчатковая апрацоўка вырабу.** Агульныя звесткі пра канчатковую апрацоўку швейнага вырабу з улікам тэхналагічных уласцівасцей тканіны: чыстка вырабу, вільготна-цеплавая апрацоўка, аздобныя работы, кантроль якасці, складванне вырабу	1/1	<u>Вучні павінны ведаць</u>: *на ўзроўні ўяўлення*: агульныя звесткі пра канчатковую апрацоўку швейнага вырабу з улікам тэхналагічных уласцівасцей тканіны; *на ўзроўні разумення*: правілы бяспечных паводзін пры выкананні канчатковай апрацоўкі швейнага вырабу. <u>Вучні павінны ўмець</u>: выконваць канчатковую апрацоўку швейнага вырабу	Выкананне канчатковай апрацоўкі швейнага вырабу	§ 27
24/22	**Догляд вырабаў з тэкстыльных матэрыялаў.** Агульныя звесткі пра догляд вырабаў са штучных і сінтэ-	1/1	<u>Вучні павінны ведаць</u>: *на ўзроўні ўяўлення*: агульныя звесткі пра правілы догляду і захоўвання вырабаў са штучных	Вывучэнне сімвалаў па доглядзе вырабаў са штучных і сінтэтычных тканін	§ 28

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2018 www.adu.by
© ТДА «Аверсэв», 2018 www.aversev.by

Працяг

1	2	3	4	5	6
	тычных тканін, правілы іх захоўвання. Сімвалы па доглядзе вырабаў са штучных і сінтэтычных тканін		і сінтэтычных тканін; *на ўзроўні разумення*: сімвалы па доглядзе вырабаў са штучных і сінтэтычных тканін. Вучні павінны ўмець: вызначаць сімвалы па доглядзе вырабаў са штучных і сінтэтычных тканін		
	Вучні павінны валодаць: бяспечнымі прыёмамі выканання тэхналагічных аперацый; прыёмамі ажыццяўлення самакантролю якасці створанага вырабу; навыкамі знаходжання неабходнай інфармацыі ў розных крыніцах				
	III. Асновы дамаводства 4/3				
25—26/ 23—24	**Дэкор інтэр’ера кватэры.** Агульныя звесткі пра кампаненты дэкору інтэр’ера (малыя дэкаратыўныя формы: карціны; вырабы з керамікі, шкла, саломкі, фарфору (парцаляны)), правілы іх падбору і размяшчэння ў залежнасці ад прызначэння памяшкання	2/2	Вучні павінны ведаць: *на ўзроўні ўяўлення*: агульныя звесткі пра кампаненты дэкору кватэры; *паняцце*: пашпарту. Вучні павінны ўмець: распрацоўваць эскіз, ствараць пано для афармлення кватэры	Распрацоўка эскіза пано для афармлення кватэры. Стварэнне пано для афармлення кватэры	§ 29
27—28/ 25	**Свята ў нашым доме.** Агульныя звесткі пра класіфікацыю свят (нацыянальныя, сямейна-бытавыя, каляндарна-бытавыя), фарміраванне і за-	2/1	Вучні павінны ведаць: *на ўзроўні ўяўлення*: агульныя звесткі пра класіфікацыю свят і асаблівасці фарміравання традыцый.	Стварэнне падарунка да свята	§ 30

Працяг

1	2	3	4	5	6
	хаванне традыцый		Вучні павінны ўмець: распрацоўваць эскіз, ствараць падарунак да свята		
	Вучні павінны валодаць: правіламі бяспечных паводзін; навыкамі арганізацыі вучэбнага месца; прыёмамі ажыццяўлення самакантролю якасці створанага вырабу; знаходжання неабходнай інфармацыі ў розных крыніцах				
	IV. Асновы вырошчвання раслін 0/4				
0/2	**Кветкава-дэкаратыўнае афармленне.** Агульныя звесткі пра кветнік і віды кветкава-дэкаратыўнага афармлення (кветнікі, бардзюры, рабаткі, партэры, арабескі, камяністыя сады); пра асартымент раслін для кветкава-дэкаратыўнага афармлення, тэхналогіі іх стварэння, іх догляд. Правілы бяспечных паводзін пры выкананні работ	0/2	Вучні павінны ведаць: *на ўзроўні ўяўлення*: агульныя звесткі пра кветнік і віды кветкава-дэкаратыўнага афармлення, асартымент раслін для кветкава-дэкаратыўнага афармлення; *паняцці*: кветнік, дэкаратыўныя расліны, віды кветнікаў. Вучні павінны ўмець: падрыхтаваць участак для кветніка, выконваць пасадку раслін, ажыццяўляць іх догляд	Падрыхтоўка ўчастка для кветніка. Пасадка раслін, іх догляд	§ 31, 32
0/2	**Вертыкальнае азеляненне.** Агульныя звесткі пра формы вертыкальнага азелянення, канструкцыі для яго (пергалы, трэльяжы). Асартымент па-	0/2	Вучні павінны ведаць: *на ўзроўні ўяўлення*: звесткі пра формы вертыкальнага азелянення, канструкцыі для яго (пергалы, трэльяжы);	Падрыхтоўка ўчастка для пасадкі, пасадка і догляд павойных раслін	§ 33, 34

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2018 www.adu.by
© ТДА «Аверсэв», 2018 www.aversev.by

Заканчэнне

1	2	3	4	5	6
	войных і ампельных раслін, агратэхніка іх вырошчвання. Правілы бяспечных паводзін пры падрыхтоўцы пляцоўкі для пасадкі павойных раслін		*на ўзроўні разумення*: вертыкальнае азеляненне; асартымент павойных і ампельных раслін, агратэхніку іх вырошчвання. Вучні павінны ўмець: падрыхтаваць участак для пасадкі павойных раслін, выконваць пасадку раслін, ажыццяўляць іх догляд		
	Вучні павінны валодаць: правіламі бяспечных паводзін; навыкамі стварэння кветніка, падрыхтоўкі пляцоўкі для пасадкі павойных раслін; прыёмамі ажыццяўлення самакантролю якасці выкананай работы; знаходжання неабходнай інфармацыі ў розных крыніцах				
ВАРЫЯТЫЎНЫ КАМПАНЕНТ 7/6					

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2018 www.adu.by
© ТДА «Аверсэв», 2018 www.aversev.by